

Sygn. akt II CSK 162/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa D. S.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń [...] Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 października 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 31 października 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka D. S. złożyła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 października 2012 r.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania został oparty na oczywistej zasadności złożonej skargi, występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz na potrzebie wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca nie rozwinęła jednak zagadnienia oczywistej zasadności złożonej przez siebie skargi odnosząc się do argumentów zawartych w uzasadnieniu podstaw merytorycznych skargi.

Powódka zasygnalizowała występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, a to:

- interpretacji art. 162 k.p.c. a w szczególności konieczności lub jej braku zgłaszania przez stronę zastrzeżeń do protokołu, w sytuacji gdy strona ta wcześniej w postępowaniu w sposób jednoznaczny odniosła się do konkretnej sytuacji procesowej,
- zakresu w jakim sąd odwoławczy winien brać pod uwagę stanowisko strony w postępowaniu pierwszoinstancyjnym w sytuacji gdy w apelacji znajdzie się bezpośrednie odniesienie do tego stanowiska tj. czy w apelacji konieczne jest powtarzanie zarzutów sformułowanych przed sądem I instancji.

Skarżąca zwróciła także uwagę na rozbieżność orzecznictwa dotyczącego przeprowadzenia przez sąd dowodów z urzędu tj. czy jest to uprawnienie czy w okolicznościach danej sprawy obowiązek sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia cechujący się występowaniem ze szczególnym natężeniem interesu publicznoprawnego. Według art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W orzecznictwie przyjmuje się, że w przypadku, gdy wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oparty jest na przesłance oczywistej zasadności skargi, skarżący musi wykazać za pomocą argumentacji prawnej, że uchybienie sądu odwoławczego, którego sąd ten dopuścił się przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia jest rażące i oczywiste, a nadto widoczne już na pierwszy rzut oka dla przeciętnego prawnika, bez szczegółowego wgłębiania się w argumentację juretryczną (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., sygn. akt IV CSK 148/10, niepubl.).

Skarżąca w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie rozwinęła argumentacji prawnej odnoszącej się do zagadnienia oczywistej zasadności złożonej przez siebie skargi wskazując jedynie na to, że wywody przemawiające za takim charakterem złożonej skargi zostały zawarte w uzasadnieniu podstaw merytorycznych skargi.

Na etapie wstępnej kontroli skargi określanej mianem przedsądu, Sąd Najwyższy, na podstawie regulacji art. 398⁴ § 2 k.p.c., nie bada zarzutów zawartych w uzasadnieniu podstaw merytorycznych skargi, dlatego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania winien zawierać odrębne uzasadnienie nawiązujące do określonych przez skarżącego podstaw dla przyjęcia skargi do rozpoznania co znajduje podstawę prawną w treści art. 398⁴ § 2 *in fine* k.p.c. (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010r., IV CSK 148/10, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2008 r., V CZ 23/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2005 r., IV CZ 86/05, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2012 r., IV CSK 154/12, niepubl.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia wymaga wykazania na czym polega "istotność" zagadnienia prawnego i z jakich względów istnieje

potrzeba jego wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.).

W judykaturze jednoznacznie przyjmuje się, że istotne zagadnienie prawne musi być zagadnieniem nowym do tej pory nierozstrzygniętym w orzecznictwie i doktrynie, a jego wyjaśnienie powinno mieć znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia jednostkowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2009 r., II CSK 29/09, niepubl.). Strona wskazująca na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego powinna zagadnienie to właściwie sformułować z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, wskazać argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych oraz wykazać, że zagadnienie to jest istotne, a jego rozstrzygnięcie będzie miało ważne znaczenie dla praktyki sądowej oraz dla rozpoznania i rozstrzygnięcia konkretnej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., sygn. akt III CSK 180/07, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2005 r., sygn. akt V CSK 3/05, niepubl.).

Żadne z przedstawionych przez skarżącą zagadnień prawnych nie spełnia określonych wyżej wymogów. W istocie rzeczy skarżąca sama przyznaje w odniesieniu do pierwszego z wywodzonych przez siebie zagadnień, że kwestia interpretacji art. 162 k.p.c. została jednoznacznie rozstrzygnięta w orzecznictwie. Fakt, że skarżąca nie zgadza się z powszechną wykładnią art. 162 k.p.c., nie może nadać sformułowanemu przez nią zagadnieniu charakteru istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Formułując drugie z sygnalizowanych zagadnień skarżąca nie powołała żadnego konkretnego przepisu prawa, na gruncie którego miałby się wypowiedzieć Sąd Najwyższy. Rzeczą Sądu Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest doszukiwanie się w skardze jurydycznej argumentacji mającej wykazać istnienie istotnego zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2007 r., III CSK 277/07, niepubl.).

Przechodząc do analizy ostatniej przesłanki, na której skarżąca oparła swój wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, tj. występujących jej zdaniem rozbieżności w orzecznictwie sądów na tle zagadnienia możliwości bądź obowiązku przeprowadzenia przez sąd dowodu z urzędu należy wskazać, że takiej rozbieżności w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżąca we właściwy sposób nie wykazała. Powołane przez nią dwie grupy orzeczeń po pierwsze nie przystają do realiów rozpoznawanej przez sądy *meriti* sprawy, a po wtóre już same te orzeczenia również dotyczą odmiennych i nieporównywalnych do siebie prawnie sytuacji.

Skarżąca prezentując argumentację przemawiającą jej zdaniem za istniejącą rozbieżnością orzecznictwa całkowicie pomija fakt, że w jej sprawie rozstrzygniętej przez sądy powszechne była przeprowadzona opinia biegłego i opinia ta stała się podstawą ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia merytorycznego. Wskazane w pierwszej grupie orzeczenia tj.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 stycznia 2011 r. (VI ACa 780/10) oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r. (I UK 218/11), dotyczą szeroko pojętej możliwości dopuszczenia przez sąd z urzędu dowodu w razie zaistnienia takiej potrzeby. Z kolei druga grupa orzeczeń tj.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2012 r. (V CSK 202/11), wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2012 r. (I UK 232/11), wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2011 r. (V CSK 373/10), wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2011 r. (V CSK 382/10), wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2011 r. (II UK 327/10), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2011 r. (III CSK 238/10), odnoszą się do specyficznej sytuacji procesowej, w której rozstrzygnięcia sądów powszechnych, mimo konieczności zasięgnięcia wiedzy specjalnej, zapadły z całkowitym pominięciem dowodu z opinii biegłego.

Sąd Najwyższy nie dostrzegł z urzędu uchybień przemawiających za nieważnością postępowania.

Mając wszystko powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. *a contrario*, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

aw

jw